

25-30. HÓ

Két lábbal ugrik. Miután megmutatják neki, lábujjhegyen megy. Próbál egy lábon ugrálni. 8 kockából épít már tornyot.

Egyszerű kérdéseket tesz fel.

Segít tárgyakat elpakolni. kezét egyedül meg tudja mosni és törölni. A villát jól használja.

31-36. HÓ

Fut. Váltott lábbal felmegy a lépcsőn. Megtanul ugrani. Egyszerű gyermekközlekedési eszközöket biztosan használ. Jól jár, de lépései még egyenlőtlenek, rövidek. Az egyenes séta igen fárasztja.

9-10 kockából tornyot épít. Kört másol, keresztet rajzol. Emberi fejet kezd rajzolni. Önállóan eszik kanállal.

Cipőt húz, gombol.

Állandóan figyel, kérdez, tapasztalatokat gyűjt. „Miért?”

Hosszú percekig eljátszik félretekintés nélkül. Megéri a napi rutint. Örül a különleges eseményeknek, pl. születésnap.

Összetett mondatokat alkot. Kötőszavakat helyesen használja (ha, akkor, azért, mert). Szereti a mondókákat, kis dalokat. Egyeseket megjegyez, előad. Három számot visszamond.

Negatív érzelmei kezdenek tudatosá válni: harag, elégedetlenség, félelem, düh stb.

Megosztja a játékokat, szétosztja a játékban a szerepeket. Kezdenek összebarátkozni hasonló korú gyermekekkel.

Szerepjáték kezdeti formája megjelenik. Gyakorlójátékokkal (autó tologatása, labda gurítása, stb.) órákig eljátszhat.

Kis csoportban képes együtt játszani.

Levetkőzik, a felöltözés sokkal nehezebben megy.

JÁSZ-NAGYHUN-SZOLNOK:
4 • Jászapáti
• Jászkisér
• Jászivány

HEVES:
3 • Heves
• Átány
• Kömlő
• Tiszanána

BORSOD-ABAUJ-ZEMPLÉN:
2 • Borsodnádasd
• Arló
• Járdánháza
• Borsodszentgyörgy

HAJDÚ-BIHAR:
1 • Berettyóújfalú
• Hencida • Komádi
• Magyarhomorog
• Mezőpeterd

MI RÉSZT
VESZÜNK BENNE!

Hasznos linkek a világhálón

www.koragyermekkor.hu

0-3 év - Gyermek fejlődése – Szülők lapja.hu

Az egészséges csecsemő, kisdud, gyermek fejlődése

<http://www.eujegyzet.coldal.hu>

A projekt a Svájci-Magyar Együttműködési Program

társfinanszírozásával valósult meg. The project is supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution.

ALAPELLÁTÁS-FEJLESZTÉSI
MODELLPROGRAM

www.alapellatasimodell.hu
www.svajcihozzajarulas.hu

MINISZTERELNÖKSÉG

1-3 ÉVES KORÚ GYERMEK EGÉSZSÉGES FEJLŐDÉSÉNEK MUTATÓI

Ezt a kort a sok mozgás és a világ megismerése, a kísérletezés jellemzi. Javasoljuk, hogy minél több időt töltsön gyermekével, segítse az önállósulást.

Kinyílik a világ gyermekünk előtt, megtanul a világban élni és aktívan részt venni, környezetéhez alkalmazkodni, mert kialakul és fejlődik a személyisége. Mozgásformái sokasodnak, finommozgása tökéletesedik. Érzelmek fejlettek. Szervezetének ellenálló képessége is tökéletesebbé válik. Fontos figyelembe venni, hogy Ő nem kicsinyített felnőtt!

Egészséges testi fejlődés

Évente 2-3 kg a testtömeg gyarapodása, hosszfejlődése pedig 10-12 cm évente. Fejkörfogat még mindig növekszik, de már évente 1-2 cm-t. A fogak fejlődése miatt az arckoponya fejlődése erőteljesebb, mint az agykoponya fejlődése. Általában 30. hónapra zárt fogsor alakul ki. Kb. másfél éves korra záródik a kutacs, csontosodik az agykoponya.

Mozgás, értelmi, érzelmi fejlődés

12-15. HÓ

Biztosan áll. Segítséggel, majd önállóan ügyesen jár. Hátrafelé támaszkodik. Csipzsfogással fog, könyvet lapoz. Tornyot próbál építeni két kockából, már sikerül is. Formatáblán kiválasztja a kerek lyukat. Felszólításra gesztussal

reagál, („Add ide”). Mutató ujjával mutogat. Ceruzával firka. 10-15 percig is játszik egyfolytában, ezután fél-egy perces megszakítások vannak.

Szótöredékekkel saját nyelvén kezd beszélni. A „nem” szót helyesen használja. Szeret huncutkodni, akarátát kifejezi, megérteti magát.

Érzelmi kapcsolatait rangsorolja: barátok, ismerősök, ismeretlenek. Pusztit ad ajkainak a bőrhöz érintésével, vagy nyáladzással. Öltözésben együttműködik. Zokniját, sapkáját leveszi. Csészéből iszik, de csorgathat. Labdát dob és azzal játszik. Kérésre a játékot a helyére teszi.

16-18. HÓ

Lépcsőn lefelé mászik. Merev lábakkal szalad. Bútorra felmászik. Hátrafelé is tud lépegetni. A lépcsőn felfelé kapaszkodva lépked. Előre hajol és felegyenesedik. Nagyobb tárgyat tol/húz. Labdát eldob, miközben áll. Önállóan megül a kocsikon. Keze is finomodik: ügyesen beleejti a golyót az üvegbe, 3, majd 4 kockából tornyot épít. Spontán firka. Betesz a kosárba 10 kockát.

Formatáblába a kört behelyezi. Szimbolikus játékot játszik saját magával. Kanalat használ.

Kedvenc játékát, vagy testrészt megmutat. 3-5 szót mond, majd másfél éves korra 10 körüli a használt szavak száma, valamint összetett szavakat is használ.

Saját nyelvén „tökéletesen” beszél. Másik szobából kérésre visszahozza a tárgyat. Tárgyakat párosít. Babával játszik. Szégyen/büntetés és megvetés érzésének megjelenése. Önfelfedezési periódus ez a negyedév, a „szemérmesség” kialakul.

19-24. HÓ

Lépcsőn kézen fogva felfelé lépeget, majd kapaszkodva, lépcsőn egymás mellé lépeget. Játékosan guggol. Helyben felugrik, labdába belerúg. Feje felül dob.

5-6 kockából tornyot épít, két, vagy több kockát sorba állít.

Alapfirkák begyakorlása és két éves kor körül kombinálja az alapfirkákat. Vízszintes vonalat próbál utánozni, kezd körkörös vonalakat rajzolni.

2 szót összekapcsol (főnév-főnév), saját nyelvén magyaráz, majd 2-3 szavas mondatokat mond (főnév-ige). Két éves korára körülbelül 50 szava van, szókincse gyorsan bővül. A formatáblába mindhárom formát elhelyezi. 6 testrészt megmutat. Tárgyakat, képeket egyeztet. Próbál papírt hajtogatni. Három lépéses utasítást teljesít.

Megérti a „másik” és az én/te fogalmát. „Én”, „te”, „engem” szavakat használja. Saját magát nevével nevezi.

Érzések és szóbeli jelek kapcsolódnak, érzelmeiről gondolatai ébrednek. Érzelmeket mások érzelmei befolyásolni kezdik.

A rá vonatkozó tulajdonságokat kezdi megérteni (pl. jó, kicsi, pajkos). Kapcsolatot kezdeményez a felnőttel. Cuppantva pusztit ad.

Csészéből csorgatás nélkül iszik. Felnőtt nélkül barangol otthon. Függetlenségre törekszik.

Eljátszik egy másik gyermek mellett. Elviseli az elválást, folytatja a játékot.

Ügyesen használja a kanalat. Leveszi a ruhát, kivéve a gombolást, cipzár. Le tud húzni. Cipőbe kezd belebújni.

